

OBSAH

Úvod	11
1. Vybrané problémy z římského práva soukromého	13
1.1 Význam, vývoj a systém římského práva	13
1.2 Práva věcná	17
1.2.1 Právo vlastnické	18
1.2.2 Držba – possessio	19
1.2.3 Nabývání vlastnického práva	20
1.2.4 Ochrana vlastnického práva.	21
1.2.5 Zánik vlastnického práva	22
1.2.6 Věcná práva k věcem cizím – iura in re aliena.	22
1.3 Práva obligační	23
1.3.1 Smlouvy	26
1.3.2 Obligace jakoby ze smlouvy (obligationes quasi ex contractu)	32
1.3.3 Delikty – delicta	32
1.3.4 Obligace jakoby z deliktu (obligationes quasi ex maleficio)	34
1.4 Žaloby	34
1.4.1 Proces legisakční	35
1.4.2 Proces formulový	36
1.4.3 Proces mimořádný (kogniční)	36
1.5 Recepce římského práva ve středověku a novověku	36
2. Vývoj občanského práva.	47
2.1 Úvod do problematiky.	47
2.2 Subjekty, právní způsobilost, plynutí času ve středověkém právu	48
2.2.1 Sdružení osob.	52
2.2.2 Nadace – fundace	54
2.2.3 Promlčení	54
2.3 Právo majetkové ve středověku.	55
2.3.1 Držba k věcem nemovitým	55
2.3.2 Držba k věcem movitým.	56
2.3.3 Dělené vlastnictví	57
2.3.4 Vlastnické právo k půdě	58
2.3.4.1 Spoluvlastnictví	59

2.3.4.2	Nabývání vlastnictví k půdě	59
2.3.4.3	Omezení pozemkového vlastnictví	61
2.3.4.4	Iura regalia	62
2.3.4.5	Omezení vlastnictví k půdě právem příbuzenským	63
2.3.5	Vlastnictví k věcem movitým	64
2.3.5.1	Okupace	64
2.3.5.2	Nález	65
2.3.5.3	Pobřežní právo.	65
2.3.5.4	Nabytí plodu	65
2.3.6	Pacht.	66
2.3.7	Lenní vztahy – Lenní právo	69
2.3.7.1	Investitura – uvedení do léna	71
2.3.7.2	Posloupnost léna	72
2.3.7.3	Postavení podvazalů	73
2.3.7.4	Lenní výsost	73
2.3.7.5	Právní úprava lenních vztahů a její zvláštnosti.	73
2.3.8	Reálná břemena	75
2.3.8.1	Renty	75
2.3.8.2	Železná (věčná) zvířata – dobytek.	76
2.3.8.3	Výměnek	77
2.3.9	Služebnosti – pozemkové svobody	78
2.3.10	Zástavní právo	79
2.3.10.1	Vzdání či sázkový proces	80
2.3.10.2	Zvod.	81
2.3.11	Dědické právo	83
2.3.11.1	Pokrevní příbuzenství a jeho stupně.	84
2.3.11.2	Dědická posloupnost příbuzných	84
2.3.11.3	Odúmrť	85
2.3.11.4	Darování pro případ smrti	86
2.3.11.5	Testament – Kšaft	87
2.3.11.6	Rodinný nedíl – nedílové zřízení.	87
2.3.12	Cesta k odstranění právního partrikularismu v pobělohorském období	91
2.3.13	Kodifikace občanského práva za vlády Marie Terezie	92
2.3.14	Kodifikace občanského práva za vlády Josefa II.	96
2.3.15	Dokončení kodifikace občanského práva	98
2.3.16	Všeobecný občanský zákoník (ABGB).	102
2.3.17	Změny občanského práva v 19. století	103
2.3.18	Změny v občanském právu na počátku století	104

2.3.19	Pokus o novou kodifikaci občanského práva za první republiky	105
2.3.20	Poválečné Československo a změny v oblasti občanského práva	108
2.3.21	Příprava nového občanského zákoníku	109
2.3.22	Občanský zákoník z roku 1950 (tzv. střední kodex)	110
2.3.23	Občanský zákoník z roku 1964 (poslední občanskoprávní kodifikace)	114
3.	Vývoj rodinného práva	119
3.1	Římskoprávní pojetí manželství a manželského práva	119
3.2	Vliv kanonického práva na pojetí manželství	122
3.3	Středověké pojetí manželského práva	131
3.4	Pokusy o změnu pojetí manželství a rodinného práva	133
3.5	Rodinné právo v rakouském Všeobecném občanském zákoníku	135
3.6	Vývoj rodinného práva v 19. století	137
3.7	Změny v rodinném právu v první Československé republice	140
3.7.1	Přijetí rozlukového zákona	140
3.7.2	Příprava kodifikace rodinného práva	142
3.8	Změny v rodinném právu za Protektorátu Čechy a Morava	147
3.9	Vývoj rodinného práva v letech 1945 – 1963	150
3.9.1	Poválečné změny v rodinném právu	150
3.9.2	Vývoj rodinného práva od roku 1963	159
3.9.3	Vývoj sociálně-právní ochrany dětí	162
4.	Vývoj obchodního a směnečného práva	167
4.1	Geneze obchodního a směnečného práva	167
4.2	Vývoj obchodního a směnečného práva v českých zemích od středověku do nástupu kapitalismu	175
4.2.1	Vývoj obchodního práva	175
4.2.2	Vývoj směnečného práva	180
4.3	Vývoj obchodního a směnečného práva od nástupu kapitalismu do vzniku samostatné ČSR	185
4.3.1	Vývoj obchodního práva	185
4.3.1.1	Vývoj do přijetí Všeobecného obchodního zákoníku	185
4.3.1.2	Vývoj po přijetí Všeobecného obchodního zákoníku	186
4.3.1.2.1	Subjekty obchodního práva	186
4.3.1.2.2	Obchody	197

4.3.1.2.3	Typy obchodů upravené ve Všeobecném obchodním zákoníku	199
4.3.1.2.4	Obchodní rejstřík.	200
4.3.2	Vývoj směnečného práva	200
4.3.2.1	Subjekty směnečného práva	201
4.3.2.2	Druhy směnek	201
4.3.2.3	Nepodstatné náležitosti směňky	202
4.3.2.4	Rubopis	203
4.3.2.5	Přijetí (akceptace) směňky.	203
4.3.2.6	Právo postihu na zjištění.	203
4.3.2.7	Placení směňky	204
4.3.2.8	Duplikáty a opisy směnek	205
4.3.2.9	Podpurné adresy	205
4.3.2.10	Ztracené směňky	205
4.3.2.11	Promlčení	206
4.3.2.12	Směnečný proces a směnečná exekuce	206
4.4	Vývoj obchodního a směnečného práva od vzniku ČSR do roku 1945	206
4.4.1	Vývoj obchodního práva.	206
4.4.1.1	Vývoj obchodního práva od vzniku ČSR do okupace.	206
4.4.1.2	Vývoj obchodního práva v období protektorátu	211
4.4.2	Vývoj směnečného práva	213
4.4.2.1	Vývoj směnečného práva do roku 1927.	213
4.4.2.2	Snahy o mezinárodní unifikaci směnečného práva	213
4.4.2.3	Zákon č. 1/1928 Sb.	214
4.4.2.4	Vývoj směnečného práva v období protektorátu	217
4.5	Zánik obchodního práva, vznik práva hospodářského a vývoj směnečného práva po roce 1945.	218
4.5.1	Zánik obchodního práva jako právního odvětví	218
4.5.2	Vznik hospodářského práva.	229
4.5.2.1	Prameny hospodářského práva	233
4.5.2.2	Socialistické organizace.	234
4.5.2.3	Ostatní subjekty hospodářského práva	239
4.5.2.4	Podnikový rejstřík.	239
4.5.2.5	Hospodářské závazky	241
4.5.3	Vývoj směnečného práva	245
4.6	Obnovení obchodního práva jako právního odvětví po roce 1989	246

5. Vývoj pracovního práva	249
5.1 Počátky právní úpravy pracovních vztahů.	249
5.2 Právní úprava pracovních vztahů v ABGB	250
5.3 Vývoj pracovního práva do vzniku Československa	251
5.4 Pracovní právo v první ČSR	253
5.5 Pracovní právo v období nesvobody	256
5.6 Poválečné změny v pracovním právu	257
5.7 Socialistické pracovní právo	257
5.8 Pracovní právo po roce 1989	259
6. Vývoj živnostenského práva	262
Seznam literatury	276